

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

7 Vtrum in bonis spiritualibus teneamur nos ipsos in amore appretiativo
præferre omnibus proximis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

Verum in hac significatione amicitiae non comprehenditur...

Sed quid si offensio ultra humilem petitionem venia...

Videtur negandum, ex cap. si quis constituitur, 90. dist. vbi Fabian...

Factor regulariter hoc consulendum esse, quia rarus est, qui ex...

Quartus casus est, cum duo se inuicem offendunt, quis...

Si Sed inquires, an offensio obligatus sit semper veniam...

intelligitur, si non exigat, cum facile possit, vel cum laetent...

Dixi veniam petere, aut satisfactionem competentem exhibere...

Quintus casus est, an si scias alloquendo inimicum, &...

PUNCTUM VI.

Verum in bonis spiritualibus teneamur nos ipsos in amore appreciatio praferre omnibus proximis.

- 1. Quae sint bona spiritualia. 2. Obligatus velle potius tibi gratiam, quam gloriam...

Bona spiritualia sunt in duplici differentia, alia, quae...

Dico ergo primo Obligatus esse velle potius tibi gratiam, &...

3 Neque obstat Moysen *Deuterom.* 32. elegisse potius beatitudine carere, quam populum condemnatum relinquere. Dixit enim Deo, *Aut dimitte illi hanc noxam, aut dele me de libro vitae.* & Paulum voluisse anathema esse à Christo pro fratribus, quia omnis alius explicacionibus, quæ supradictis locis adhibent expositores communiter, ea mihi magis probatur, quæ cum Augustino *quaestione 147. super Exod.* affirmat, neque Paulum, neque Moysen voluisse absolute beatitudine carere, sed per quandam exaggerationem, & filialem confidentiam fuisse locutos, scientes non esse beatitudine priuandos, dixisque Deo, sic salutem proximorum desideramus, ut si per impossibile vnum è duobus est faciendum, concedatur aliis æterna salus, etiam si nos à visione tua excludas, quod scimus facturum non esse; sicut si amicissimo diceret: Parce his rebellibus, vel dele me de tua amicitia, aut me cum illis interfice. Non enim vis moti, neque amicitia illius priuari, etiam si ille pericionem non concedat, sed per exaggerationem loquaris, ut declares te desiderare aliorum veniam, ac desideras vitam, eiusque amicitiam.

4 Verum est, licitum tibi esse, & laudabile velle pro aliquo tempore pati dilationem beatitudinis, ut proximorum saluti provideas, sicut fecit Paulus *ad Philippens.* 1. Coarctor è duobus desiderium habens, dissolui, & esse cum Christo, permanere autem in carne necessarium propter vos, & de S. Martino testatur in eius vita Bernard. morientem dixisse: Si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem, & sic de aliis. Quia carentia beatitudinis pro aliquo tempore determinato compensatur sufficienter voluntate aliorum, & meritum proprio incremento. Nunquam tamen tibi licet velle nec pro vna hora, gratia, & charitate carere, etiam si abique peccato futurum ellet; quia non est medium ad salutem aliorum proportionatum, & præterea est contra inclinationem charitatis, quæ per huiusmodi desiderium ad sui destructionem tenderet. sic docet, & late probat Valentina. 2. 2. *disputatione 3. quaestione. 4. puncto 3. concl. 2.*

5 Dico secundò. Si bona spiritualia sunt extra obligationem, poteris abique peccato alios tibi præferre. sic Valent. 2. 2. *disp. 3. quaest. 4. punct. 3. concl. 1.* Et ratio est manifesta, quia si nulla est obligatio procurandi illa bona nec tibi, neque aliis, sed pro libito ea tibi, & aliis procurare potes; quod illa aliis procures, & non tibi, non obinde argui potes, sed potius laudari, quia opus laudabile facis. Nihilominus verum est charitatem inclinare, ut potius tibi, quam aliis, hæc quæ ad perfectionem continent, procures. Sed quia ad hæc non obligaris, ideo potes abique peccato procurare aliis, & non tibi: At si bene aduertitur, & tibi procuras perfectionem: non enim potes aliorum perfectionem promouere, quin tuam etiam promoucas.

PUNCTUM VIII.

Vitam in temporalibus bonis debeamus nos ipsos magis diligere: quam proximum.

- 1 Pro bono reipublicæ, bona fortune, imò & vitam expendere debes.
- 2 In æquali tui, & alterius particularis necessitate, non teneris alium tibi præferre.
- 3 In bono fortuna potes proximam tibi præferre.
- 4 Proponuntur varia sententia, affirmans, & negans te constitutum in æquali necessitate bonorum, quæ conservare teneris, posse alium tibi præferre.
- 5 Conciliantur hæc sententia.
- 6 Satisfit rationibus n. 4. adductis.
- 7 Oppetere mortem, & exponere te periculo vite ob conservandam vitam proximi extraneæ non est mortale, sed cauenda est cooperatio.

1. **P**remitto certa, ut gradum faciam ad dubia, & controuersa. Primò certum est te debere in æquali tui, & reipublicæ necessitate non solum bona fortunæ, sed etiam vitam expendere pro reipublicæ conseruatione. sic D. Thom. ab omnibus receptus 2. 2. *quaest. 29. art. 3.* quia bonum commune præferendum est specialis, & pars exponenda est ob conseruationem totius. Dixi, in æquali necessitate. Nam si reipublica solum grauius, & non extremè indigeat, probabilitate non caret te obligatum non esse vitam expendere; quia tunc extrema tua necessitas præponderat graui reipublicæ. Item ius conseruandi vitam est homini maximè conaturalis. Ergo non est obligandus amittere ob quamlibet reipublicæ necessitatem, sed solum ob extremam. sic Suarez 2. 2. *disp. 9. de charitate, sect. 3. num. 1.* Quod dictum est de reipublica, dicendum est de Principe, seu alia persona reipublicæ necessaria, si verè necessaria est, quia idiplum

est reipublicæ prouidere. sic Suarez *suprà.* Valent. *disp. 3. quaest. 4. punct. 2. conclus. 4. fine.*

2. Secundò est certum in æquali necessitate tui, & cuiuslibet priuari te posse tibi, & non alteri prouidere, imò hoc charitati esse conformius, quæ inclinatur potius ad sui, quam ad aliorum amorem, iuxta illud Martini 19. *Dilige proximum tuum sicut te ipsum.* sic D. Thom. *suprà art. 4.* Coninch. *disp. 6. num. 79.* Suarez *disp. 9. sect. 3. & alij.* Si verò necessitates dispares sunt, ut si proximus sit in extrema, tu verò in graui, ipse in periculo manifesto vitæ, tu in periculo solum probabili, poteris illum succurrere. At credo te non teneri, quòd possis, probatur, quia iuxta ordinem charitatis est, ut bonum maius proximo proprio præferatur. At negari non potest vitam proximi, quæ alia via conseruati non potest, maius bonum esse, quam exclusio probabilis periculi vitæ propriæ, scilicet grauius malum est mors certa quam periculum illius. Ergo charitati conforme est, si periculo probabili te exponas ob vitandum certum tui proximi. sic tradit Valent. 2. 2. *disp. 3. quaest. 4. conclus. 3. vers. secundà sequitur.* & hinc est te posse cum periculo vitæ inferuire peste infectis. Quòd autem non teneris, probatur quia præceptum de conseruanda vita alterius non potest cum graui detrimento propriæ obligare: esse enim nimis asperum, & durum præceptum. At qui se exponit periculo probabili amittendi vitam propriam ob conseruationem alienæ, graue detrimentum patitur. Ergo ad hoc non est obligandus. sic Emanuel Saa *verbo charitatis, num. 2. in vtraque editio. ne cum Nauar. cap. 24. num. 9.* Tolet. *libro 4. capite 10. numer. 4.* Lopez 1. *part. capite 67.* An verò si proximus in periculo vitæ veretur, tu verò in periculo admittendi fortune bona, teneris illi succurrere, contabit ex iis, quæ disput. seq. de elemosina trademus.

3. Tertiò est certum in bonis, quæ ex obligatione conseruare non tenemur, posse proximum nobis præferre. Quapropter licet nobis proximo egerit donare etiam ea, quæ nostro statui necessaria sunt, loquor de homine libero, non de parrefamilias, cui alia via hæc prohiberi possent. sic Coninch. *disp. 25. dub. 6. num. 79.*

4. Dubium igitur est, an pecces contra charitatem, si constitutus in æquali necessitate bonorum, quæ ex obligatione conseruare debes, ut vitæ, & corporis, cedas tui conseruationi, ut vitæ, & corpus proximi conseruetur?

Sunt qui affirmant te peccare, ea præcipue ratione moti, quia charitas obligat propriam, & alienam vitam conseruare, & ceteris paribus potius obligat propriam, deinde alienam, quia, ut ait D. Thomas 2. 2. *q. 26. artic. 4.* propria vita magis illi coniuncta est. Ergo contra charitatis obligationem procedis, si hanc ordinem perueris. Ergo peccas. sic Paludanus 4. *distinct. 15. quaest. 3. art. 1. concl. 3.* Gabriel. *ibidem distinct. 16. quaest. 4. artic. 2. conclus. 1.* & videtur esse Augustini *lib. de mendac. cap. 6.* vbi ait: Si quis exponat vitam corporalem propriam pro vita corporali alterius, iam non diligit proximum sicut se ipsum, sed plusquam se ipsum, quòd sanæ doctrinæ regulam excedit. Ergo est contra regulam charitatis. Econtra alij negant te peccare, sed potius dicunt te opus laudabile facere. Mouentur, quia non teneris ita propriam vitam conseruare, quin possis eam periculo exponere ob aliquem honestum finem, ut multis exemplis Lessius *lib. 2. c. 9. dub. 5. à num. 27.* confirmat. Sed conseruare vitam proximi est honestus finis, & proprius virtutis charitatis, & fortitudinis. Ergo non peccas, si ob hunc finem exponas propriam. Deinde pro conseruatione tui status, acquisitione honoris, & rerum fortunæ potes laudabiliter vitam exponere. Ergo à fortiori pro conseruatione vitæ proximi, quòd maius bonum est. Denique pro conseruando statu, rebusque fortunæ alicuius domini se exponit famulus certissimus vitæ periculis, & stipendium accipit, ut sic obligetur. Ergo si id faciat ex liberalitate, laudabilior erit, & ita tenet Lessius *lib. 2. capite 9. dub. 6. numer. 29.* Coninch. aliis relatis *disp. 25. dubitatio. 6. num. 81.*

5. Alij supradictas sententias conciliant, & primam sententiam procedere dicunt, quoties nulla specialis ratio adest exponendi vitam propriam, nisi conseruatio alienæ, ut contingit cum illum exponis pro extraneo, nec tibi amico, nec benefactore, neque specialiter reipublicæ necessitate. Secundam sententiam dicunt procedere, cum aliqua specialis ratio intercedit, scilicet ostendere amico debitum amici officium, gratificari illi beneficia, prouidere alicui utilitati communi, quia tunc non amas proximum plusquam te, sed opus virtutis amas præ vitæ, ut dixit D. Thom. *suprà* relatus. sic Suar. *disp. 9. de charit. sect. 3. num. 7.* Valent. *disputatio 3. quaestione. 4. conclusio. 3.* & hic modus dicendi mihi probabilior apparet argumentis pro vtraque sententia adductis.

6. Neque aduersus hunc modum dicendi videntur rationes allegatæ pro sententia Lessij, & Coninch. Negamus namque conseruationem vitæ proximi amissionem debiti charitatis. Erit autem finis honestus, si cum conseruatione vitæ proximi, ostensio amicitie, gratitudinis ad beneficia, fidelitatis, aut alterius virtutis coniungatur, ut contingit in omnibus exemplis allatis à Lessio, & quæ adducta sunt in confirmationem illius negatiue sententia. Quòd